

sidiering af transport i landområderne. Men hele området trænger voldsomt til en grundig analyse af, hvordan man skal klare de ting, og hvilke tiltag der skal gøres, og vi går stærkt ind for en sådan analyse.

Den stærke strukturudvikling i landbruget, som er muliggjort gennem en meget liberal landbrugslovgivning, er en væsentlig årsag til, at der har været et stadig foregående fraflytning fra landområderne. Denne udvikling hen imod få store industribrug kan imidlertid stoppes, såfremt der er politisk vilje til det, og SF medvirker gerne hertil. Vi synes, at på dette punkt har De Radikale et særligt ansvar, idet deres deltagelse i landbrugslovgivningen i 1989, hvor de til gengæld fik fem ministertaburetter, har været til meget stor skade for det almindelige familielandbrug.

Forfatteren Knud Sørensen fra Mors har engang sagt, at kultur bygger på et erfaringsfællesskab, men kulturen opstår først i det øjeblik, folk bliver sig dette erfaringsfællesskab bevidst. Jeg tror, at forudsætningen for at bevare og udvikle bæredygtige landdistrikter er, at man giver mulighed for, at dette erfaringsfællesskab kan udvikle sig, og her er det nødvendigt, at der stilles flere redskaber til rådighed, så landsbyerne kan blive levende fællesskaber.

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Jeg tror, SF rører ved noget meget væsentligt, når de siger, at det er vigtigt med en ordentlig offentlig service, og at den skal forbedres. Det er vi enige i, og derfor hænger det heller ikke sammen, når hr. Touborg ligesom forklejner den økonomiske fremgang, og når indenrigsministeren har sagt i den anledning, at de tyndt befolkede områder har mærket mest til den. Der er nemlig stor sammenhæng mellem de ting.

Vi har set, at i de år, hvor regeringen førte en meget, meget hård økonomisk nedskæringspolitik over for kommunerne, var kommunerne f.eks. tvunget til at give afkald på den sidste lille skole, fordi de var nødt til at finde nogle besparelser. Det kunne også have været andre ting, den lille biblioteksfilial f.eks., og derfor har det selvfølgelig en væsentlig betydning, når vi nu kan konstatere, at den økonomiske fremgang, vi har haft i denne regerings tid, først og fremmest har været til gavn for de mindre kommuner, primært i Jylland. Selvfølgelig vil det også betyde meget for landområderne.

Og så må jeg endelig rose SF: Når det drejer sig om de store butikcentre, må jeg sige, at SF nok var de første, der var opmærksomme på faren ved dem og allerede for år siden gjorde opmærksom på den, hvor vi andre nok var lidt fodslæbende.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, der var mange rigtige og fornuftige betragtninger i SF's indlæg for et øjeblik siden. Men der var en enkelt bemærkning, som jeg ikke kan undlade at svare på, og det var bemærkningen om Det Radikale Venstres medansvar for udviklingen i landdistrikterne og vores medvirken ved landbrugslovgivningen.

Hvis man ser på udviklingen i landdistrikterne og især landbrugets forbrug af arbejdskraft og landbrugets produktion gennem hele dette århundrede, vil man se en stadig stigende produktion og et stadig faldende forbrug af arbejdskraft. Det vil sige, at strukturomlægningen i landbruget er foregået gennem hele dette århundrede og ikke blot efter 1988, hvor Det Radikale Venstre kom i regering med Venstre og De Konservative. Tværtimod har vi i den tid, vi sad i den regering, arbejdet for, at det også blev muligt at opretholde en bosætning på landet, selv om man ikke arbejdede i landbruget. Men selve den strukturudvikling, der er sket i landbruget, er et langt, langt forløb, som ikke har været spor påvirket af, at vi fik nogle radikale ministre i 1988.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Hr. Kristen Touborg omtalte en dagsorden, der skulle fremsættes her i Folketinget i dag, og som SF er med i. Jeg er lidt forundret, fordi debatten er ved at være til ende i løbet af kort tid.

Selvfølgelig kan man fremsætte en dagsorden når som helst. Men er det et tegn på, at man er dybt uenig om den dagsorden? Er det SF, der spænder ben for en dagsorden, eller hvad foregår der her i Folketingssalen i dag? Det er helt usædvanligt. I de 5-6 år, jeg har arbejdet herinde, er dagsordensforslagene altid blevet fremsat rimelig tidligt i debatten, og det kunne da godt være, det kunne spore denne debat ind på nogle andre spor, hvis vi så, hvad der står i den dagsorden. Hvem er det, der er uenige, og hvad er man uenig om? Lad os nu få tingene frem, inden debatten slutter, og jeg appellerer til SF om at bidrage til det.